

LERUM
mer än du tror

Hulans förskolors kvalitetsrapport 2016

Bråtastugans förskola
Hulantäppans förskola
Hulans förskola

Förskolechef Marianne Lång-Ohlsson

Innehåll

Instruktioner

1 Allmän del

1.1 Kort beskrivning av förskoleenheten och dess organisation på ett övergripande plan.

1.2 Verksamhetens idé och organisation av utbildningen och undervisningen

1.2.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande organisationen

Beskriv hur organisationen är utformad med utgångspunkt i "barnets bästa".

Samma modell gäller för alla BKA-punkter nedan.

1.3 Organisationens "Förbättringshistoria" – beskriv större förändringar och utvecklingsarbeten under de senare åren.

1.4 Allmän förskola

1.4.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande organisationen av allmän förskola

1.5 Lokaler och utrustning

1.5.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande lokaler och utrustning

1.6 Barn/elevhälsa

1.7 Arbete med särskilt stöd

1.7.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande arbetet med särskilt stöd

1.7.2 BKA – hur barnets inställning klargörs i ärenden av särskilt stöd

1.8 Inflytande och samråd

BKA – hur barnens inställning klargörs

1.8.1 BKA – hur barnens inställning klargörs så att deras rätt till inflytande tas tillvara

1.9 Åtgärder mot kränkande behandling och arbete för likabehandling, trygghet och trivsel

1.9.1 BKA – hur barnen är delaktiga i arbetet

1.9.2 BKA – hur barnets inställning klargörs i fall av kränkande behandling

1.10 Modersmål

1.11 Fortlöpande samtal och utvecklingssamtal

1.11.1 BKA – grundläggande ställningstagande rörande organisationen och genomförandet av utvecklingssamtal

1.11.2 BKA – hur barnets åsikter tas tillvara inför och/eller under utvecklingssamtalet

2 Resultat och analys

2.1 Områden för särskild uppföljning

2.1.1 Uppföljning av fjolårets område - språkutveckling

2.1.2 Nytt område – barns skapande/entreprenöriellt lärande

2.2 SCB-enkäten

2.3 Barnkonsekvensanalyser – enskilda beslut

2.3.1 Vilka beslut under föregående (läs)år har föranlett att BKA har behövt göras?

2.4 Synpunkter och klagomål

3 Strategisk del

3.1 Sammanfattning och kort uppföljning av föregående års strategier för utveckling
Finns i enkätsvaren under resp. rubrik

[3.2 Årets beslutade strategier](#)

[3.3 Barnkonsekvensanalyser av strategierna](#)

[3.3.1 Hur påverkar de beslutade strategierna barnen?](#)

[3.3.2 Är det några strategier som innebär förändringar i grundförutsättningarna?](#)

[Om ja, beskriv hur?](#)

1 Allmän del

1.1 Kort beskrivning av förskoleenheten och dess organisation på ett övergripande plan.

Hulans förskoleenhet består av tre förskolor: Hulans förskola, Hulantäppans förskola samt Bråstastugans förskola.

- Hulans förskola är belägen vid Hulans Torg och är den största av enhetens tre förskolor med sina fyra avdelningar. Pedagogerna arbetar i två storarbetslag: Norrgården med äldre barn och Sörgården med yngre barn.
- Hulantäppans förskola är belägen vid Hulans Torg och består av tre avdelningar: Smultronet och Regnbågen, vilka båda är yngrebarnsavdelningar, samt avdelning Hallonet, en äldre barns avdelning med barn mellan fyra och fem år. Pedagogerna på dessa tre avdelningar arbetar med åldershomogena grupper.
- Bråstastugans förskola är belägen i villaområdet Bråta och består av två avdelningar; en yngrebarns avdelning, avdelning Gröna, samt en äldre barns avdelning, avdelning Gula.

Två av våra förskolor, Bråstastugans förskola och Hulans förskola, har eget tillagningskök. Hulantäppans förskola får liksom Hulanskolan sin mat levererad från Rydsbergsskolan.

Organisationen leds av förskolechef, i samarbete med specialpedagog och arbetslagsrepresentanter från var avdelning med särskilt uppdrag mot pedagogiskt utvecklingsarbete. Vi har en IKT-pedagog knuten till vår förskoleverksamhet.

1.2 Verksamhetens idé och organisation av utbildningen och undervisningen

Allt arbete på Hulans enhet genomsyras av en gemensam vision som delas med Hulanskolan: "Vi är och lär för framtiden".

Vår strävan är att verksamheten ska utgå från barnens erfarenhetsvärld, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskap. Vi ser inte kunskap som något entydigt begrepp utan istället att kunskap kommer till uttryck i olika former såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet vilka förutsätter och samspelar med varandra. Vi har jobbat mycket med att utveckla vår syn på barnen. Vi ser att barn söker och erövrar kunskap genom lek, socialt samspel, utforskande och skapande men också genom att iaktta, samtala och reflektera. Detta är viktigt för oss för att bygga en pedagogisk verksamhet utifrån. Genom ett temainriktat arbetssätt är vår erfarenhet att barnens lärande blir mångsidigt och sammanhängande.

"Lärandet ska baseras såväl på samspelet mellan vuxna och barn som på att barnen lär av varandra." 1 kap. Lpfö98 (2010) (Skolverket, 2010)

Vårt mål i förskolan är trygga, nyfikna och kreativa barn med en fortsatt livslång lust att lära. Det entreprenöriella lärandet ska genomsyra arbetet i såväl förskolan som skolan.

Pedagogisk dokumentation är ett förhållningssätt i det dagliga arbetet med barnen, där vi vill fånga upp barnens intressen och stimulera deras nyfikenhet, för att på så sätt ge dem fördjupade men också nya kunskaper.

Vi ger våra barn tillgång till digitala verktyg i form av datorer och lärplattor (ipads).

1.2.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande organisationen

Utifrån vår utvärdering och analys av verksamheten och också utifrån vår barnkonsekvensanalys utvecklade vi hösten 2015 verksamheten på en av våra förskolor, Hulans förskola, där vi bildade två utvidgade arbetslag.

Utifrån ett barnperspektiv anser vi i dagsläget att den förändring vi då genomförde inför är den bästa, då vi på detta sätt bättre kan tillgodose alla barns behov.

Vi fortsätter nu att organisera barnen åldershomogent. Både planerat och spontant väljer pedagogerna att ta vara på möjligheten att under större delen av dagen organisera sig i mindre lärgrupper (3-7 barn). Vår erfarenhet, under det gångna året, är att vi på så sätt lättare kan skapa fler lärsituationer som tar avstamp i barnens frågor och intressen. Vi ser vi också att arbete i mindre grupp främjar leken och det sociala samspelet, pedagogerna kan göra medvetna konstellationer där barnen kan utmana varandras förmågor och strategier.

1.3 Organisationens "Förbättringshistoria" – beskriv större förändringar och utvecklingsarbeten under de senare åren.

- Våren 2012 startades en tredje avdelning på Hulantäppans förskola, avdelning Regnbågen, detta för att tillgodose den kö som då fanns i kommunen. Detta innebar bl.a. att skolans ena fritidsavdelning "Villegulla", belägen i samma hus som förskolan Hulantäppan, fick lämna ifrån sig en del av sina lokaler till förmån för förskolan.
- Hösten 2013 stängde vi tillfälligt avdelning Moroten på Hulans förskola. Detta p.g.a. att vi hade för få barn i kö till enheten. Samtidigt passade vi på att slutföra den renovering av golvet som nu pågått i etapper. Avdelningen öppnade åter i januari 2014.
- Utvecklingsgruppen bildades hösten 2013. Den bestod av två pedagoger från förskolan och två pedagoger från skolan, två av dessa arbetade också som IKT-pedagoger på enheten, samt av rektor och förskolechef. Syftet med denna grupp var att bl.a. utveckla vårt arbete med vår vision. Vi ville på detta sätt säkra att den "röda tråden" alltid finns med, i det för enheten gemensamma arbetet med värdegrund, miljö och kunskap i fokus.

Kommentar: Utvecklingsgruppens uppgift att implementera visionen är nu avslutad.

- Pedagogiskt café startade vi upp hösten 2013. Detta är ett pedagogiskt forum för pedagogerna där vi träffas regelbundet med syftet att säkerställa att kollegialt lärande och pedagogisk utveckling sker. I detta forum har vi pedagogiska samtal kring våra gemensamma utvecklingsområden men också kring kommunens gemensamma fokusområden.

I detta forum finns nu också specialpedagogen med och leder detsamma tillsammans med förskolechef.

Kommentar: Ped. café som forum är nu institutionaliserat.

- Pedagogisk dokumentation har vi på enheten arbetat med sedan 2013. Denna form av dokumentation är nu institutionaliserad.
- Våren 2014 skedde en omorganisation på Hulans förskola där vi strukturerade om åldersfördelningen i huset. Syftet var att få åldershomogena grupper på nära avstånd för att på detta sätt öka samarbetet mellan avdelningarna. Denna organisation utvecklades ytterligare hösten 2015 genom att vi nu har två "utvidgade avdelningar" på Hulans förskola-Norrgården – med "äldre barn" och Sörgården med "yngre barn".

Pedagogerna roterar så att någon av pedagogerna följer med barnen när dessa byter avdelning.

Hulantäppans förskola har också de omorganiserat sig på detta vis. Två avdelningar med yngre barn, avdelning Regnbågen för de allra yngsta med 1-2 åringar samt avdelning Smultronet, med barn mellan 2-3 år och slutligen avdelning Hallonet med 4-5 åringar. Pedagogerna har också här organiserat sig så att de i möjligaste mån följer med barnen upp i åldersgrupperna.

- I syfte att fördjupa samarbetet och samsynen på barnen/eleverna i förskola och skola, genomförde vi hösten 2015 en gemensam kompetensutveckling för förskola -skola gällande förmågorna de 5 förmågor som genomsyrar läroplanen s.k. "Big five". Denna

insats följdes därefter av ett gemensamt APT där pedagoger från de olika skolformerna förskola-skola fick möjlighet att dela sina erfarenheter av att arbeta med dessa förmågor.

- Hösten 2015 valde förskolechef att göra en satsning vad gäller specialpedagogisk kompetens (100% tjänst specialpedagog) och verksamhet på enheten. Satsningen innebar både att utöka befintliga mötesplatser och arbetssätt, men också att skapa nya. Utifrån kvalitetsarbetet 2014/2015 gjordes en rad val och ställningstagande vad gäller den specialpedagogiska praktiken i förskolan. Förhållanden som uppmärksammats var exempelvis en rådande specialpedagogisk praktik där förskollärare ofta relativt isolerat arbetade med att skapa goda miljöer och förebygga svårigheter i barns vardag på förskolan. Förskolechef mötte mest frågor om barngruppens storlek och personaltäthet. Specialpedagog/barnhälsan kom ofta in i ett sent och akut läge kring ett enskilt barn. Dessa förhållanden blev utgångspunkt för arbetet 2015/2016. Då påbörjades processen att genom en uttalad målsättning vända en bristsyn på barnet, och istället rikta in sig på att förbättra enhetens kapacitet att tillsammans söka och pröva nya arbetssätt. Det vill säga att utveckla verksamheten och relatera processen till ett bredare systematiskt kvalitetsarbete. Som verktyg i processen användes material utvecklat av Umeå kommun, Levla lärmiljön och en tillhörande åtgärdsbank. Arbetet kom att till viss del ersätta tidigare kartläggningrutiner och handlingsplaner, det beskrivs mer ingående under avsnitten 1.6 Barnhälsa och 1.7 Arbete med särskilt stöd

1.4 Allmän förskola

Allmän förskola innebär att alla barn, det år de fyller tre, har rätt till 15h avgiftsfri förskola per vecka.

Enheten har, utefter tidigare önskemål från vårdnadshavarna, organiserat den allmänna förskolan genom att ta emot barnen tre dagar /vecka, tisdag-torsdag mellan kl.8.30–13.30.

1.4.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande organisationen av allmän förskola

På APT har vi diskuterat alternativ organisering, exempelvis fler dagar med färre timmar/dag. Men valt att detta året fortsätta med nuvarande upplägg.

1.5 Lokaler och utrustning

Lokaler på våra förskolor har successivt förbättrats. Hulans förskola har under de senaste åren fräschats upp och då särskilt Sörgården, yngrebarnsavdelningarna, där golv har bytts ut, väggar har målats och några nya toaletter har tillkommit. Under hösten 2013 kom ett nytt kök också på plats på samma avdelning.

Huset målades om utvändigt under våren 2013 och ett ordentligt sol och regntak installerades på yngrebarnssidans gård. Detta soltak är placerat över sandlådan där våra yngsta barn gärna vistas. Under 2014 har också befintlig lekutrustning samt uteföråd fräschats upp genom målningsarbeten.

På Bråastugans förskola finns rejäla utrymmen för lek och undervisning samt även ändamålsenliga hallar och våtutrymmen. Denna förskola har också goda förutsättningar för lek utomhus med dess varierande och inbjudande utemiljö.

Våren 2012 inskaffade vi också här ett rejält och funktionellt soltak som även skyddar mot regn. Solskyddet är också här placerat över sandlådan hos de yngre barnen.

Under sommaren 2014 blev Bråastugans lokaler ommålade och utemiljön uppfräschad genom att bl.a. slitna lekredskap målades om. En miljöstation för sopsortering installerades också under våren 2014.

Vår tredje förskola, Hulantäppans förskola, delar sina lokaler med fritidsavdelningen ”Villegulla”. I februari 2012 öppnade vi där ytterligare en avdelning, avdelning ”Regnbågen” då det i kommunen fanns ett behov av fler förskoleplatser. I samband med detta renoverades också den del av lokalen som nu förskolan förfogar över. Också den redan befintliga förskolans avdelningar fick senare, i början av augusti 2012, en upprustning i form av fler toaletter och lågt sittande handfat på avdelningarna.

Hulantäppans två utegårdar har också förbättrats genom att åtgärder i form av säkerhetsåtgärder såsom insprängningsskydd kring gungor, fallskydd vid rutschkana har satts på plats. Gårdarna har utrustats med fler lekredskap.

Under våren vidtog fastighet åtgärder mot bullernivån, vilken miljöhänsyn hade haft synpunkter på. Våren 2013 monterades ett bullerplank mellan Hulantäppan och fotbollsplanen. Hulantäppans förskola målades om utvändigt våren 2014.

Hulantäppans förskola har under våren 2015 fått ett fast solskydd monterat kring sandlådan där de yngsta barnen vistas..

Våren 2014 installerades trådlöst bredband på våra tre förskolor och vi passade samtidigt på att köpa in en projektor till vardera huset. Hösten 2014 köpte vi också in fler Ipads till förskolorna. Idag finns det sammanlagt tre-fyra stycken Ipads per avdelning.

Hösten 2015 planerade vi för att förstärka i våra förskolor med ytterligare fler ljudabsorbenter i utrymmen där fler sådana behövs, för att på så sätt erbjuda en bättre arbetsmiljö för såväl barn som för pedagoger. Detta är gjordes under hösten 2015.

Tillagningsköket på Hulans förskola renoverades under våren 2016 och nya kylar och frysar ersatte de gamla. Ett f.d. soprum byggdes också om till kylrum.

1.5.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande lokaler och utrustning

På Hulans förskola faller det sig för oss naturligt att placera de yngre barnen på den sida av förskolan som är bäst anpassad för små barn, både gällande inomhusmiljön och utomhusmiljön.

Gården är mindre än Norrgårdens gård och med det också lättare att överblicka. Det fasta sol/regnskyddet över sandlådan skyddar barnen mot både sol och regn vilket passar bra för de yngsta barnen som ännu inte är så rörliga. Lekredskapen är också de anpassade för de allra yngsta åldrarna.

Detsamma gäller också för Bråastugans förskola där yngre barn och äldre barn vistas i olika delar av utemiljön med hänsyn tagen till deras ålder. På Hulantäppans förskola delar man gården mellan sina tre avdelningar. Gården är lätt att överblicka och med sitt solskydd runt sandlådan passar den främst de yngsta barnen. Till Hulantäppan hör också ytterligare en gård

som vi delar med fritids avdelning Vilekulla. Här ges mer möjligheter till fler aktiviteter som t.ex. att cykla runt på de asfalterade gångarna men också att klättra och gunga.

På Hulantäppans förskola och på Bråstugans förskola finns en större lekhall i vardera husen. Under våren 2015 har pedagogerna här tittat extra på barnens lärmiljö och därfter försökt att anpassa lekhallen så att fler ”rum i rummet” skapats i syfte att skapa fler stimulerande miljöer för barnens nyfikenhet och lust till att lära.

1.6 Barn/elevhälsa

Förutsättningar och rutiner för förskolenhetens arbete med särskilt stöd finns dokumenterat i enhetens barnhälsoplan *Barnhälsa i förskolan*. Barnhälsans arbete leds av förskolechef som även är ansvarig för förskolans resultat. Vilket innebär att inom givna ramar ska:

- verksamheten och barnhälsoarbetet utformas så att barnen får det stöd och den hjälp de behöver
- resursfördelning och insatser anpassas till barnets behov.

Barnhälsa på Hulans förskolor strävar efter att bygga på ett förebyggande arbete som främjar barnens hälsa och bästa möjliga utveckling. På enheten ser vi att barnhälsa börjar i barnets vardag; i hemmet, på förskolan, i relationer med vuxna och andra barn, barnets lärande, självbild, osv. Vilket innebär att all personal på Hulans förskolor är viktiga i barnhälsoarbetet.

Som stöd för förskolans personal finns specialpedagogiska insatser (100% specialpedagog) integrerade i daglig verksamhet och utvecklingsarbete. Som komplement finns psykologiska samt elevhälsopedagogiska insatser att tillgå.

Arbetsätt och rutiner beskrivs mer ingående i avsnittet nedan *1.7 Arbete med särskilt stöd*

1.7 Arbete med särskilt stöd

Mindre lärgrupper och medvetna pedagoger: På enheten används planerad och spontan organisering av lärsituationer med en mindre grupp barn (3-7 st). De pedagogiska processerna tar utgångspunkt i frågeställningar hämtade ur barnens vardag och intresse, dessa dokumenteras så att lärandet blir synligt. Pedagogerna arbetar kontinuerligt i olika forum (ex. planerings- och reflektionsmöte samt ped.kafé) för att bygga upp mer kompetens kring olika typer av anpassningar, stöd och utmaningar.

Vi fortsätter att ta fasta på de framgångsfaktorer som visat sig vad gäller särskilt stöd, dvs:

1. Aktiv förskolpersonal som tidigt anpassar för en god lärmiljö.
2. Goda relationer och involverade barn.
3. Ansvarstagande pedagog som inte tyngs av ett patologiskt individperspektiv.
4. Goda rutiner och möjlighet till kommunikation, dokumentation och utvärdering.

Husbesök och veckomöten: De terminsvisa möten där förskolechef och specialpedagog träffar personalen avdelningsvis för att få ta del av förskollärarnas iakttagelser och pedagogiska verksamhet utifrån gruppen har ersatts av husbesök och veckomöten. I förmiddag/vecka besöker specialpedagog enhetens tre förskolor (hus). Syftet är att dels skapa en verksamhetsutvecklande

handledningspraktik nära personalens och barnens vardag. Dels utveckla en gemensam förståelse för hur verksamheten med befintlig personal och barngrupp planeras, genomförs, följs upp och utvecklas. Genom besöken finns möjlighet att i mötet med personal, barn, förväntningar samt den pedagogiska, sociala och fysiska miljön både följa, stödja och utmana verksamheten.

Levla-process. Om personal upplever att ett barns utveckling stannat av eller fått en negativ vändning kan det behövas en mer omfattande process för att förstå barnets behov och med att förändra barnets lärmiljö för att möta detta. Processen följer ett antal steg:

1. Beskrivning av problemsituation
2. Önskat läge
3. Åtgärder
4. Avstämning

Arbetet dokumenteras i följande [mall](#) och är ett processmaterial för personalen. Vårdnadshavare får ta del av en sammanfattande beskrivning av behov, önskat läge och insatser, samt vara delaktiga i avstämningen. Dock lämnas **inte** den ifyllda mallen ut då den är ett arbetsmaterial. Vårdnadshavare kan istället ta del av det planerade särskilda stödet genom en handlingsplan.

Handlingsplan

Syftet med handlingsplanen är att dokumentera hur verksamheten planerar att stötta barnet i dess svårigheter och tydliggöra vilka anpassningar som kommer att göras för att barnets vistelse på förskolan ska vara utvecklande och meningsfull. Planen fungerar då som ett verktyg i den pedagogiska verksamheten och hjälper till att systematisera uppföljning av kvaliteten/effekt vad gäller anpassningar/stöd. I bästa fall är handlingsplanen ett stöd för personalen att se verksamhetens behov och bli mer medveten om hur den kan anpassas för barnen. Utveckling av den pedagogiska verksamheten, lärandemiljöer, förhållningssätt samt inkluderande lösningar kan främjas.

Det är viktigt att planen innehåller realistiska mål på kort och lång sikt. De övergripande mål som sätts upp måste vara rimliga att nå inom en överskådlig tid. De kortsiktiga målen måste barnet kunna uppnå inom rimlig tid. Barnet måste få känna att det lyckas. Alla mål måste vara utvärderingsbara. Handlingsplanen är en offentlig handling som berörs av sekretesslagen då den innehåller information kring barnets personliga förhållanden. Planen skall därför förvaras så att ingen obehörig kan ta del av den. Handlingsplanen arkiveras hos specialpedagog. Vårdnadshavare och ansvarig pedagog skall ha varsin kopia. [Mall för handlingsplan](#) finns på enhetens intranät

Insatser: De bakomliggande orsakerna till barnets svårigheter måste först identifieras. Vad som skall anpassas måste klart framgå. Planen skall vara tydlig och enkel, då kan arbetet som gjorts enkelt utvärderas. Handlingsplanen skall tydligt beskriva vilka metoder/förhållningssätt förskolan planerar använda. Detta för att på bästa sätt stötta och hjälpa barnet vidare i utvecklingen utifrån barnets situation och förutsättningar. Vårdnadshavare skall ges möjlighet att påverka innehållet i handlingsplanen.

Det finns olika typer av insatser och de kan rikta sig till både grupp eller individ. Det senaste året har vi inspirerats av den [anpassnings- och åtgärdsbank](#) som är kopplade till materialet Levla lärmiljön.

1.7.1 BKA – grundläggande ställningstaganden rörande arbetet med särskilt stöd

Barns behov av särskilt stöd uppstår i ett samspel mellan barnets förutsättning och förskolans lärmiljö (den sociala, pedagogiska och fysiska), samt de krav/förväntningar som ska gälla i detta möte. Ett *relationellt perspektiv*. Avlasta barnet som problembärare.

- För att uppmärksamma barns behov av särskilt stöd på enhetens förskolor är de vuxnas lyhördhet och "barnet i fokus". *Barnperspektiv*, att kunna avläsa barns utsatthet. Barnet blir sett av pedagoger som söker förstå barnets perspektiv.
- Arbetet med särskilt stöd är en process som innefattar både att lära känna barnets förutsättningar och söka framgångsrika anpassningar. Ett *främjande* arbetet (salutogent perspektiv) där val av metoder och förhållningssätt tar utgångspunkt i barnets styrkor och intressen, bygga på det som i nuläget fungerar samt att som personal ha positiva förväntningar på barnet och dess förmåga till utveckling
- Söka generella behov/lösningar istället specifika/särskilda. Göra verksamheten mer *tillgänglig* för fler barn. Vilken typ av ledning och stimulans, eller anpassningar och stöd, ger positiva resultat för fler i gruppen?

1.7.2 BKA – hur barnets inställning klargörs i ärenden av särskilt stöd

- Samtal med vårdnadshavares inställning och tolkning av barnet.
- Observationer (arbetslaget, specialpedagog, logoped, bvc-psykolog)
- Skapa inflytande och handlingsutrymme för barnet/gruppen (minska vuxenberoende). Vad gör, vill, söker, möter barnet? Vad händer?
- Mindre grupper/sammanhang för att barnet ska kunna komma till tals eller uttrycka/signaler på andra sätt.
- Ordna samtal med barnet/gruppen (ord, bilder, tecken som stöd TAKK, ritprata, visa konkret, modellera)
- Sortera vilken typ stöd/anpassningar handlar det om? Förhållningssätt, strukturstöd, kommunikationsstöd, strategistöd eller organisering?

1.8 Inflytande och samråd

Samråd mellan förskolan och vårdnadshavarna sker, dels i de arbetsenhetsråd som var förskola och var avdelning t.o.m. våren 2013 har hållit var för sig två ggr/termin, men också i enhetsrådet där personal och vårdnadshavare från skola och förskola möts 1ggr/termin. Vid dessa enhetsråd medverkar också rektor och förskolechef. Föräldramöten hålls minst 1ggr/läsår eller fler vid behov.

Sedan hösten 2013 prövar vi en ny modell med öppet enhetsråd och efterföljande arbetsenhetsråd samt föräldramöte med därefter följande arbetsenhetsråd.

Med detta hoppas vi att nå fler vårdnadshavare än vi tidigare har gjort, till både arbetsenhetsråd och enhetsråd.

1.8.1 BKA – hur barnens inställning klargörs så att deras rätt till inflytande tas tillvara

Barns inflytande har varit och är fortsatt ett viktigt område för oss och också något som vi ständigt arbetar med. En process som till stor del handlar om att gå från ett nekande och

begränsande förhållningssätt till att utveckla ett mer bejakande och möjliggörande av barnens initiativ, deltagande och aktivitet. Samspelet mellan barnen och den lärmiljö som pedagogerna erbjuder och utvecklar är i fokus. Att både vara individ och gruppledare i förskolans verksamhet gör att olika intressen möts och behöver kunna fungera tillsammans eller parallellt. Dialogen och språket är det verktyg som används och utvecklats i processen att öka barnens delaktighet och inflytande på både verksamhetens innehåll och form. Pedagogerna tränar barnen under lekfulla former så att de får erfara att de har inflytande på vad som sker i verksamheten. Barnen utvärderar, de olika aktiviteter som pedagogerna har med dem på olika sätt. Bl.a. presenterar pedagogerna olika ansiktsuttryck för dem, med hjälp av dessa kan barnens uppfattning och inställning till det de varit med om tas tillvara.

Inte minst genom vår pedagogiska dokumentation och därtill hörande reflektion tillsammans med barnen, får vi också syn på barnens inställning till det som sker i verksamheten.

Utifrån dessa gemensamma reflektioner kan pedagogerna ta tillvara barnens intressen och behov och forma utbildningen därefter. Dessa bygger vi sedan vidare på i det fortsatta lärandet.

1.9 Åtgärder mot kränkande behandling och arbete för likabehandling, trygghet och trivsel

Arbetet mot kränkande behandling och arbete för likabehandling, trygghet och trivsel styrs och planeras genom förskolornas likabehandlingsplaner. Vi följer de riktlinjer och mallar för likabehandlingsplaner som vi årligen får från sektor Lärande.

Den för förskolorna gemensamma delen av likabehandlingsplanen revideras (enligt årshjulet) på höstterminens första APT. Denna del innehåller definitioner, rutiner för identifiering-utredning-åtgärder, delaktighet & ansvar samt kvalitetssäkring. Utifrån det gångna årets ärenden och erfarenheter, eller nya riktlinjer, omarbetas och förbättras förskolornas gemensamma del av planen. Utifrån behov och önskemål som framkommer ordnas kompetensutveckling.

Den del av planen där det förebyggande och förhindrande arbetet (årlig plan) planeras görs avdelningsvis. Arbetet påbörjas under aug-sept med att arbetslaget kartlägger respektive avdelnings/barngrupps nuläge kring likabehandling, trygghet och trivsel i barngruppen. Metoder som används är observationer, barnintervjuer, drama och trygghetsvandringar. Utifrån nuläget tar arbetslagen fram mål och insatser. Dessa följs upp regelbundet på veckans reflektions- och planeringstid. Då formuleras även vad man ser att barnen lär samt hur arbetet ska fortgå. Hulanmodellen används som struktur och stöd i arbetet.

1.9.1 BKA – hur barnen är delaktiga i arbetet

I detta arbete uppmuntras barnen också till att själva berätta och visa hur de känner sig när de vistas på olika ställen i förskolemiljön. Pedagogerna genomför barnintervjuer med de lite äldre barnen. Vårdnadshavarna kan också de med sina berättelser bidra med värdefull information till pedagogerna i detta förebyggande arbete.

1.9.2 BKA – hur barnets inställning klargörs i fall av kränkande behandling

Detta sker genom samtal under ledning av förskolepersonal. Vid behov används kommunikationsstöd som bilder och TAKK.

1.10 Modersmål

I skollagen står det att läsa som följer: "*Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål*" (8 kap. 10§ Skollag 2010:800)

Fr.o.m. hösten 2013 erbjuds barnen modersmålsundervisning av hemspråkslärare när de börjat i förskoleklass.

Efterfrågan på modersmålsundervisning för barnen före de fyllt fem år finns hos oss idag. Sedan hösten 2013 ska förskolorna själva kunna tillgodose detta behov tills dess att barnet börjar förskoleklass. Detta går till viss del att tillgodose genom att på biblioteket låna litteratur, låta barnen lyssna på ljudböcker och kanske också få till ett samarbete med elever i skolan med samma modersmål.

Vi samarbetar också med vårdnadshavarna genom att vi bl.a. har en ständig dialog kring att lyfta barnets modersmål, bl.a. med hjälp av Skolverkets stödmaterial.

Hulans enhets förskolor har valt att fortsätta arbetet med kommunens gemensamma fokusområde för 2014 "kulturell identitet". I temarbeten med de äldsta barnen är olika kulturer en betydelsefull del av arbetet. Inom detta fokusområde har pedagogerna också arbetat med begrepp som genus, identitet och språk.

1.11 Fortlöpande samtal och utvecklingssamtal

Beskriv särskilt hur ni ser till att utvecklingssamtal genomförs med alla barns vårdnadshavare.

Förskolan genomför utvecklingssamtal, men också samtal i annan form, där vi lämnar information till barnets vårdnadshavare om barnets utveckling och lärande minst en gång per år. Personalen ska därutöver fortlöpande föra samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

På Hulans enhet erbjuds utvecklingssamtal två gånger per läsår. Förskolläraren ansvarar för dessa, men inget hinder finns för att de genomförs av personal med annan pedagogisk utbildning. Samtalet ska handla om barnets utveckling och lärande (8kap10§ Skollag 2010:800)

Som underlag till dessa samtal använder vi oss av den digitala plattformen Unikum, där pedagogerna dokumenterar barnens utveckling och lärande utifrån de förutsättningar som förskolan har erbjudit. Ett av de två utvecklingssamtal som vi erbjuder på Hulans enhet ska vara dokumenterat i Unikum.

Genom att berätta för vårdnadshavarna om varför vi har dessa samtal men också vad de kan förvänta sig av dessa, kan vi nå fler intresserade vårdnadshavare. En viktig fråga att ta upp exempelvis vid inskolningssamtalet och på föräldramöten.

1.11.1 BKA – grundläggande ställningstagande rörande organisationen och genomförandet av utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal genomförs mestadels av förskollärare men kan också utföras av barnskötare. Förskolläraren har dock det yttersta ansvaret över vad som tas upp i samtalet.

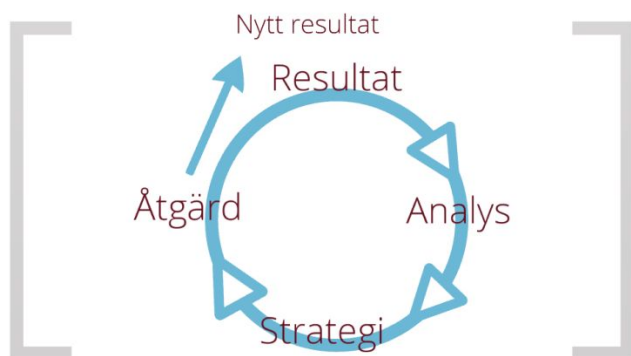
Vi erbjuder alla vårdnadshavare två samtal per år varav ett skall vara dokumenterat i Unikum. Vår strävan är att alla vårdnadshavare ska komma till dessa samtal.

1.11.2 BKA – hur barnets åsikter tas tillvara inför och/eller under utvecklingssamtalet

Barns delaktighet och inflytande tillsammans med värdegrunden genomsyrar hela vår dag på förskolan. I syfte att tillvarata barnens åsikter inför utvecklingssamtalet intervjuar pedagogerna barnen för att säkerställa barnets uppfattning och inställning. Vi använder oss bl.a. av "reflektions ansikten" för att tillvarata barnets åsikter om de olika aktiviteter vi erbjuder i verksamheten.

På våra äldrebarnsavdelningar medverkar också barnet under det s.k. avslutningssamtalet vilket sker innan barnet ska lämna förskolan för att gå över i skolan..

2 Resultat och analys

Utgångspunkten för denna del är verksamhetens resultat, utifrån vad vi valt att följa upp detta år.

Resultaten ska först värderas. Exempel:

- utveckling gentemot tidigare år
- skillnader mellan flickor och pojkar
- skillnader i det pedagogiska arbetet med flickor och pojkar
 - o vårt förhållningssätt gentemot barnen ur ett jämställdhetsperspektiv
 - o vilka normer som styr vårt förhållningssätt
- likvärdigheten – finns det skillnader inom er verksamhet som behöver uppmärksammas i syfte att skapa en likvärdig förskola för alla barn

Utifrån dessa värderingar analyseras sedan resultaten med fokus på vad som gjorts att ni uppnått de resultat ni uppnått. Analysen svarar på frågan *varför har vi de resultat vi har?* I denna analys bör även tidigare års åtgärder vägas in, följas upp och utvärderas. Det sistnämnda är särskilt viktigt för er som drivit samma utvecklingsområden sedan flera år. Har de tidigare beslutade och genomförda åtgärderna fört utvecklingen i önskad riktning.

Tänk också igenom **var i utvecklingen initiering – implementering – institutionalisering** ni befinner er med de olika utvecklingsområdena och **koppla gärna detta till er ”förbättringshistoria” enligt kapitel 1.3.**

Beskriv ert arbete på lämplig nivå. Om ni vill tydliggöra olikheter på avdelnings- eller förskolenivå går det alldeles utmärkt. Tänk på att dokumentet inte blir för omfattande. **Det ska dock alltid finnas en sammanfattande beskrivning för hela er enhets arbete för varje resultat.**

Analyserna mynnar ut i strategier och åtgärder som ska dokumenteras i den strategiska delen.

2.1 Områden för särskild uppföljning

2.1.1 Uppföljning av fjolårets område - språkutveckling

Årets strategi har varit att öka de språkutvecklande aktiviteterna vad gäller tal, skrift och symbolspråk. Personalen skattar att de ser en relativt god förbättring vad gäller dessa områden.

Barnens nyfikenhet, intresse och användning av språket i alla dess former har ökat. Vi ser att de själva spontant sökt upp böcker, bilder och varandra för att samtala eller för att få hjälp.

Barnen har varit indelade i mindre grupper för att på detta vis få större möjlighet att bli hörda och dessutom få större talutrymme.

Barnen har också blivit bättre på att lyssna och på att ta andras perspektiv. Även i konfliktsammanhang har förmågan att lyssna och tala tränats. I dessa situationer har pedagogen funnits med som handledare så att samtalet blivit utvecklande för de inblandade barnen. Vi ser att alla barn har blivit bättre på att uttrycka sina tankar och idéer men också på att visa sin gräns genom att kunna säga/teckna stopp. Dessa mindre grupper har gynnat barnens språkutveckling.

Vi har arbetat med samtal, text och bilder på ett medvetet sätt i vardagen för att få barnen medvetna om dess betydelse. Vi läser, berättar sagor, har bilder, tecken och texter på väggarna som barnen är aktivt intresserade av och använder. Barnen lär också av varandra genom att återberätta sagor och fråga varandra. I detta sammanhang kommer också vårt digitala lärverktyg, iPad väl till pass. Vi har i även dessa sammanhang uppmärksammat barns olika modersmål

Vi har utvecklat boksamtalen på egen hand i väntan på att samarbetet med kapprumsbiblioteket skall kommit igång. Dessa samtal har visat sig vara en god grund för läsförståelse, ordförråd och språklig stimulans och inte minst glädje. Vi har sett att innehållet i böckerna vidareutvecklat leken och barnen har fått användning för sin fantasi. Vissa avdelningar har i i mindre grupper samtalat kring innehåll och därefter bearbetat detta genom att skapa förståelse genom att samtala, rita och återberätta. Böckerna, även ljudböcker och flanosagor, har synliggjort barnens värderingar och kunskaper som pedagogerna ibland har utmanat barnen i. Förskolorna har regelbundet besökt Hulanskolans bibliotek samt Lerums bibliotek.

Personalen är medveten om risken att pojkar kan få mer talutrymme och tillrättavisningar än flickor men har arbetat med detta under lång tid och ser därför inte detta mönster.

Pedagogerna arbetar mestadels med barnen i mindre grupper vilket varit gynnsamt inte minst för barn i behov av extra stöd i sin språkutveckling. Specialpedagog har stöttat pedagogerna i detta arbete.

Vid behov tar vi också stöd av logoped för att ringa in behov och ges exempel på aktiviteter och övningar.

2.1.2 Nytt område – barns skapande/entreprenöriellt lärande

Förskolan skall sträva efter att varje barn

- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,

Hur arbetar vi för att nå de aktuella målen?

På Hulans förskolor kopplas vårt arbete vad gällande skapande och förmedlande förmåga till ett entreprenöriellt lärande. Vår strävan är alltid att utgå från barnens erfarenhetsvärld och intressen. Barnen får möjlighet att påverka sin direkta lärmiljö både ute och inne. Exempelvis skapade barn och pedagoger tillsammans vt16 ett discorum och en skapandeateljé. För att kunna göra detta strukturerade pedagogerna upp verksamheten och rummen/materialet tillsammans barnen.

I ett fordonsprojekt som innehöll rytmik/dramaaktiviteter har barnen fått förkroppsliga det vi arbetat med, exempelvis genom att röra sig som bilar. En miljö som lockat till fordonslek skapades. För att få in sång och musik ordnade pedagogerna exempelvis sångpåsar med fordonssånger.

Bildverktyget får vi med när vi experimenterar med olika materiel utifrån projektet såsom färg och lim i skapande syfte men också i vår dokumentation med barnen.

Generellt får barnen vara med och välja vilka pedagogiskt material som vi har/köper in på avdelningarna, och hur de placeras i de olika rummen. De får även vara med och utvärdera våra olika aktiviteter exempelvis hur de upplever vilan, och hur vi skulle kunna göra den annorlunda. På Hulans förskolor är detta lärandesätt sedan länge implementerat. Barnen har ökat sina erfarenheter och skapat färdigheter kring det de arbetat med. Detta är ett förhållningssätt som bygger på tillåtande och medskapande, eftersom barnen är med i och skapar hela sin lärprocess. Vi ser också att barn utifrån sin process och kunskaper kan hjälpa andra barn i sitt lärande. För att väva ihop entreprenöriellt lärande och språkutveckling samtalar vi med barnen kring deras skapande och barnen samtalar med varandra.

Vilka resultat når vi?

Genom regelbundna observationer har vi märkt att barnen ges fler möjligheter att uttrycka sig trots att barnen ibland saknar det talade språket. Vi upplever att barnen

tycker att lärandet blir lustfyllt. Skapandeaktiviteterna blir inte resultatstyrda utan snarare en möjlighet för oss att vara "fria" och lära och skapa tillsammans. Vi ser att barnen delar med sig till varandra utifrån sin lärprocess, främst i och genom processen, inte bara genom den faktiska produkten eller målet.

Hur vet vi det?

Pedagogerna har funnit att barnen visat ökad glädje, de vågar pröva sig fram, de samarbetar och lär sig av varandra, delger varandra sina olika erfarenheter och återberättar gärna vad de varit med om.

Detta vet vi då pedagogerna gjort observationer som de sedan reflekterat kring och analyserat, tillsammans, men också med barnen. Dialog med barnen och deras vårdnadshavare har också bekräftat detta.

Analys av resultaten

Rollen som pedagog blir att skapa förutsättningar: vad erbjuder vi, vilka miljöer skapar vi, hur presenterar vi. I dialog med barnen planeras, genomförs och följs verksamheten upp.

Alla dessa uttrycksformer inbjuder till att använda och utveckla den språkliga förmågan.

2.2 SCB-enkäten

Utifrån 2015 års föräldraenkät var det på Bråstugans förskola området bemötande som var det område som förskolan behövde fokusera extra på.

Hulantäppans fokusområden var utifrån enkäten särskilt säkerheten i barnens lärmiljö.

Hulans förskola behövde arbeta mer inom området pedagogisk process.

Gemensamt för våra tre förskolor var att också arbeta mer inom området föräldrainflytande.

1. Hur har vi arbetat för att förbättra oss inom de strategiska områden som beslutades föregående år?

För att öka föräldrainflytandet har nu alla avdelningar börjat använda sig av bloggen i Unikum i syfte att få föräldrarna mer delaktiga i verksamheten, dels vad vi arbetar med i förskolan men också för att, på ett enkelt sätt, få möjlighet att ta del av information från förskolan

Vad gäller säkerheten på Hulantäppans förskola har de brister som noterades åtgärdats i den mån det går. Detta gäller bl.a. införskaffandet av grindar, halkskydd, staket som lagats och införskaffande av solskydd.

Eftersom personalen på Bråstugans förskola känt sig otillräcklig på morgonen, särskilt vid frukosten vilken de själva har fått ombesörja, löstes detta med att måltidspersonal lade om sin

arbetstid och kunde därmed servera frukosten. På detta vis kunde förskolans personal ägna mer av sin tid till barnen och därmed erbjuda barnen en tryggare lärmiljö och med det ett bättre bemötande.

Arbetet med den pedagogiska processen arbetar vi med kontinuerligt på förskolorna men också i våra olika forum där vi ständigt har en dialog kring densamma i syfte att bl.a. utveckla den pedagogiska dokumentationen.

2. Vilka nya resultat når vi?

Eftersom vi bloggat oftare har vi möjliggjort för vårdnadshavarna att lättare kunna samtala med barnen om hur dagen/veckan på förskolan har varit, allt medan barnen har sina upplevelser färskt i minnet. Vi upplever att vårdnadshavare fått större inblick i och förståelse för verksamheten.

Vi har fått en säkrare lärmiljö på Hulantäppans förskola.

På Bråstastugan finns det nu mer tid för pedagogerna att ägna sig åt den pedagogiska verksamheten också på morgonen.

3. Hur vet vi det?

Vårdnadshavarna har haft möjlighet att kommentera våra inlägg på Bloggen samt genom samtal med pedagogerna har de uttryckt att de är mer nöjda.

Eftersom säkerheten på Hulantäppans förskola nu har förbättrats har vi inte fått sådana klagomål.

Bråstastugans personal uttrycker att det blivit skillnad.

4. Analys av resultaten och beslut om ev. nya strategier och åtgärder

Bloggen har haft en positiv inverkan för samarbetet mellan förskola och hem. I och med att vårdnadshavarna nu har fått en större inblick i vår verksamhet resulterar detta sannolikt i att de får en större förståelse och en mer positiv bild av förskoleverksamheten.

Den säkrare lärmiljön skapar inte bara tryggare barn utan också tryggare vårdnadshavare och pedagoger.

Arbetet med att utveckla pedagogisk dokumentation kommer att fortgå då detta också för med sig att den pedagogiska processen förbättras.

2.3 Barnkonsekvensanalyser – enskilda beslut

2.3.1 Vilka beslut under föregående (läs)år har föranlett att BKA har behövt göras?

Barn med extra ordinära behov. Beslut att anställa en extra personal till en avdelning togs under HT-15. BKA gjordes innan beslut fattades.

2.4 Synpunkter och klagomål

Missnöjda vårdnadshavare som ej får plats på enheten under hösten 2016.

3 Strategisk del

3.1 Sammanfattning och kort uppföljning av föregående års strategier för utveckling

Kulturell identitet

Arbetet med kulturell identitet har funnits med bland Hulans förskolors strategier sedan 2014 och har varit ett intressant och givande område för barn och pedagoger. Vi tänker nu att detta område inte behöver finnas med mer i strategiska delen utan anser oss nu ha arbetat in en systematik i detta arbete som vi fortsatt kommer att använda oss av.

På en av våra förskolor har vi fler barn med annat modersmål än svenska än på de övriga förskolorna. På denna förskola ser vi att vårt arbete med kulturell identitet är en fortsatt viktig del i vår pedagogiska verksamhet och extra betydelsefull för barnen.

Språkutveckling

Sammanfattning:

- Pedagogerna har under 2015 arbetat än mer målmedvetet med språket i syfte att stimulera/öka barnens språkförmåga men också för att ge dem fler tillfällen till att tala och att bli lyssnade på.
- Specialpedagog har i detta arbetet varit behjälplig och försett förskolorna med material och arbetssätt kring bilder/tecken som stöd (TAKK.) För att synliggöra materialet för barnen finns dessa uppsatta i barnens nivå.
- Pedagogerna har arbetat med pedagogisk dokumentation för att öppna upp för samtal med både bild och text som stöd för både pedagogens och barnets skull. Barnen har visat stort intresse för dessa och vill gärna återberätta och visa andra.
- Ökad tillgänglighet av böcker och annat språkmateriel i barnens lärmiljö är också ett resultat av våra insatser. De flesta har högläsning dagligen och väljer sagor mer medvetet än tidigare. Förskolorna besöker biblioteket både på skolan och kommunens bibliotek i Lerum.
- Vi har ägnat mycket tid till dialogen för att barnet ska få rika tillfällen till att både prata med och lyssna på sina kompisar. Exempelvis har vi delat in barnen i mer åldershomogen grupper vid bl.a. måltider för att stimulera till samtal (bordsplacering med namnlapp). Barnen har varit indelade i smågrupper under större delen dagen vilket i sin tur också gett pedagogerna större möjlighet till att vara närvarande pedagoger. De har fokuserat på olika begrepp, sagor och lekar. Vi har samtidigt haft som mål att barnen ska bli bättre på att prata med varandra vid konflikter och försöka att med ord reda ut vad som hänt.

Att dessa alla våra insatser har haft god effekt kan vi se av barnens visade nyfikenhet och lust att lära!

Kommunikation med vårdnadshavare

I syfte att göra våra vårdnadshavare mer delaktiga i vår verksamhet och att samtidigt ta del av vår information använder vi nu oss kontinuerligt av bloggen i Unikum. Månadsbrev har nu istället blivit veckobrev vilket ger vårdnadshavarna en mer lätthanterlig information.

I bloggen lägger pedagogerna också ut bilder från verksamheten vilket är uppskattat av vårdnadshavarna och vilka i sin tur ger positiv feedback tillbaka till pedagogerna..

Rutiner för vad som läggs ut samt vid vilken tidpunkt, bestäms för tillfället husvis. För att ingen vårdnadshavare ska gå miste om informationen förser pedagogerna också en vägg på förskolan med samma information.

Utvecklingsarbete på enheten:

Pedagogiskt café

Detta är ett av samtliga pedagoger på enheten mycket uppskattat forum där vi nu sedan hösten 2015 också har med vår specialpedagog som tillför mycket kunskap och nya insikter. Specialpedagogen leder, tillsammans och i samarbete med fsk.chef, arbetet tillsammans med lärgrupperna i pedagogiskt café.

Detta forum har visat sig vara en framgångsfaktor i vårt arbete med pedagogiska processer.

Specialpedagogen har bl.a.introducerat Levla, Umeå universitet, ett material med stöd i form av extra anpassningar vilket nu frekvent används på förskoleenheten.

I detta forum kommer vi också framöver att utveckla våra pedagogiska dokumentationer.

Specialpedagogen har också ett nära samarbete med pedagogerna ute i verksamheten varje vecka.

Samverkan fsk-skola enheten

Detta är ett område som enheten behöver att arbeta mer med.

Allmän förskoletid

Frågan har inte lyfts tillräckligt. Inget nytt beslut är taget.

Organisationsförändringen

Att arbeta i mindre grupper har visat sig ge resultat på många områden, inte minst i språkutvecklande syfte.

Verksamheten kan också lättare anpassas till barnens behov och ålder.

3.2 Årets beslutade strategier

El/skapande verksamhet

Pedagogerna på enheten arbetar redan utifrån ett entreprenöriellt förhållningssätt men ser också att det finns många fler uttrycksformer inom detta område som de vill låta barnen få utveckla.

Följande strävansmål och kompetenser har vi tagit fram för att under året arbeta extra med på förskolorna:

- Bråatastugans förskola har för avsikt att tillsammans med barnen särskilt arbeta med kompetenser som samarbete, självkänsla och självförtroende.
- Hulans förskola kommer att arbeta särskilt med att utveckla barnens kreativitet och nyfikenhet.
- Hulantäppans förskola vill till att börja med lägga sitt fokus på kommunikation i syfte att bl.a. stärka barnens självförtroende och självkänsla

Språkutveckling

Det goda och framgångsrika arbetet med språkutveckling kommer vi fortsatt att arbeta med.

Arbetet med att utveckla boksamtalen kommer att fortsätta. Nu ser vi också fram emot att till våren få tillgång till kapprumsbiblioteket. Detta tror vi också kan hjälpa oss vidare med arbetet inom detta område.

Utvecklingsarbete på enheten

- Pedagogisk dokumentation-arbetet fortsätter i verksamheten. Läroplanen är en självklar del i detta arbete.
- Värdegrunden kommer vi fortsatt att arbeta med i vårt likabehandlingsarbete.
- Den kartläggningen som gjordes i våras genom U.Blossing arbetade vi med under ett tillfälle vid APT sent i våras . Detta arbete är bara påbörjat och kommer att fortsätta detta året.
- IT-kompetensen på enheten behöver stärkas.
- Samarbetet förskola-skola behöver utvecklas.

Kommunikation med vårdnadshavarna

- Vårt arbete med bloggen, vilket också visat sig vara framgångsrikt vill vi fortsätta med och om möjligt också utveckla detsamma.
- Utvecklingssamtalen i dess olika former är ett område som behöver utvecklas.

3.3 Barnkonsekvensanalyser av strategierna

3.3.1 Hur påverkar de beslutade strategierna barnen?

Effekten av dessa strategier kommer att påverka barnen positivt då de bl.a. lär sig strategier för att hantera sina känslor. Detta ger dem än fler möjligheter och tillfällen till gynnsamma lärmiljöer.

3.3.2 Är det några strategier som innebär förändringar i grundförutsättningarna? Om ja, beskriv hur?

Nej.